

RODO - aktualności

2 listopada 2021 r.

UWAGA!

Tezy przedstawione w artykułach, zamieszczone w niniejszym materiale i niebędące wytycznymi organu nadzorczego albo orzeczeniami sądów lub organów administracji publicznej, stanowią wyłącznie opinię ich autorów i nie są oficjalnym stanowiskiem Lex Artist Sp. z o.o.

01

Urząd chce pomóc w tworzeniu dobrych kodeksów RODO

02

UODO nałożył karę jednocześnie na administratora i procesora

03

Organy podatkowe nielegalnie umieściły na czarnych listach 270 tys. osób

04

Administrator powinien się zabezpieczyć przed błędami podmiotu przetwarzającego

05

Totolotek zaatakowany przez hakerów

01

Urząd chce pomóc w tworzeniu dobrych kodeksów RODO (1)

- *Środowiska inicjujące prace nad projektami kodeksów postępowania w zakresie RODO popełniają błędy, które często wpływają na wydłużenie procedury zatwierdzenia kodeksu, zawieszenie prac nad projektem, a nawet całkowite zaniechanie przygotowania takiego dokumentu* - stwierdza Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych i doradza, jak to zrobić dobrze
- organ postanowił wskazać najczęściej popełniane błędy przez środowiska pracujące nad projektami kodeksów postępowania, by wskazać te problemy, i w ten sposób pomóc kolejnym podmiotom uniknąć ich w przyszłości
- brak jasnego i zwięzłego uzasadnienia, w którym przedstawia się szczegółowe informacje o celu kodeksu, zakresie jego stosowania oraz sposobie, w jaki ułatwi on skuteczne stosowanie RODO, to jeden z częstych błędów stwierdzanych przez organ nadzorczy na pierwszym etapie badania projektów kodeksów
- zdarza się też, że podmiot wnioskujący o zatwierdzenie kodeksu nie reprezentuje większości sektora
- podobnym problemem jest sytuacja, w której żaden uprawniony podmiot, nie podejmuje się przyjęcia roli wnioskodawcy w postępowaniu o zatwierdzenie kodeksu
- kolejnymi wymienianymi przez UODO brakami, z którymi często spotyka się organ nadzorczy na pierwszym etapie badania projektu kodeksu, są zbyt wąski zakres przeprowadzonych konsultacji (np. nie obejmujący w ogóle osób, których dane dotyczą)

01

Urząd chce pomóc w tworzeniu dobrych kodeksów RODO (2)

- UODO stwierdza też, że z jego doświadczeń wynika, że przyczyną trudności w stworzeniu odpowiedniego kodeksu jest także zbyt kompleksowe/szerokie podejście do zagadnień przetwarzania danych zamiast rozstrzygnięcia najważniejszych problemów sektora
- jak stwierdza UODO, przepisanie w kodeksie przepisów RODO lub ustawy o ochronie danych osobowych bez praktycznego wyjaśnienia ich stosowania to kolejny błąd popełniany przez środowiska tworzące kodeks
- niewskazanie w kodeksie przepisów sektorowych oraz wytycznych, opinii i stanowisk EROD w odniesieniu do konkretnego sektora lub konkretnej czynności przetwarzania lub tylko ogólne ich wskazanie bez odniesienia się do konkretnych przepisów związanych z przetwarzaniem danych osobowych w sektorze, dla którego powstał kodeks to kolejny z braków stwierdzanych przez Prezesa UODO
- UODO stwierdza też, że niezależnie od wskazanych wyżej błędów popełnianych podczas prac nad tworzeniem kodeksów, wpływ na czas trwania postępowania o zatwierdzenie kodeksu ma też oczekiwanie przez środowiska pracujące nad takim dokumentem na zmianę przepisów sektorowych

Źródło: <https://www.prawo.pl/prawo/kodeks-rodouodo-chce-pomoc-w-tworzeniu,511421.html> <https://uodo.gov.pl/pl/138/2182>

02

UODO nałożył karę jednocześnie na administratora i procesora (1)

- UODO nałożył sankcję (karę upomnienia) równocześnie na administratora oraz na podmiot przetwarzający
- po raz pierwszy de facto za to samo przewinienie (w tym wypadku chodziło o przetwarzanie danych osobowych bez podstawy prawnej) ukarane zostały obie strony
- sprawa dotyczyła sytuacji, w której pewna firma zleciła w stosunku do swojego dłużnika działania windykacyjne innej firmie wyspecjalizowanej w tym zakresie – ta miała skontaktować się z przedstawicielem dłużnika (chodziło o podmiot gospodarczy) w celu zaspokojenia wierzytelności
- poszukując jednak kontaktu telefonicznego oraz e-mailowego, popełniła błąd i zaczęła nękać postronną osobę fizyczną, wydzwanając do niej oraz kierując na adres jej poczty elektronicznej wezwania do zapłaty
- osoba ta złożyła skargę do prezesa UODO na nieprawidłowości w procesie przetwarzania jej danych osobowych
- po rozpatrzeniu skargi UODO nałożył karę upomnienia zarówno na administratora, jak i procesora – za brak przesłanki przetwarzania danych osobowych

02

UODO nałożył karę jednocześnie na administratora i procesora (2)

- na nic zdały się tłumaczenia procesora, że w jego przypadku taką podstawą była umowa zawarta z ADO
- organ nadzorczy zwrócił uwagę, że dłużnikiem administratora był określony podmiot gospodarczy, a nie skarżąca, a skoro tak, to przetwarzanie jej danych kontaktowych było nieuprawnione, stwierdził także, że procesor dodatkowo naruszył zasadę rzetelności oraz prawidłowości przetwarzania tychże danych (art. 5 ust. 1 lit. a i d RODO)
- uzasadniając z kolei upomnienie dla ADO za brak przesłanki przetwarzania danych osobowych, UODO stwierdził, że to on jest administratorem danych, w imieniu i na rzecz którego działał procesor

Źródło: <https://www.gazetaprawna.pl/firma-i-prawo/artykuly/8277984,uodo-kara-administrator-procesor-niebezpieczny-precedens-firmy-windykacyjne-rod.html>

03

Organy podatkowe nielegalnie umieściły na czarnych listach 270 tys. osób

- holenderskie organy podatkowe łamały prawo umieszczając od co najmniej 7 lat na listach potencjalnych oszustów 270 tys. osób, w tym nieletnich, ustalił Holenderski Urząd Ochrony Danych Osobowych (AP)
- zdaniem organu listy potencjalnych oszustów były tworzone przez holenderskiego fiskusa niezgodnie z prawem, m.in. z pogwałceniem zasad RODO
- *„Oczywiście administracja podatkowa i celna musi walczyć z oszustwami, ale nasze ustalenia wykazały, że sygnały dotyczące oszustw były rejestrowane i wykorzystywane w sposób absolutnie niedozwolony”* – powiedział rozgłośni NPO Radio 1 prezes AP
- urząd wyjaśnia, że podatnicy byli umieszczani na czarnej liście, jeśli Administracja Podatkowa i Celna otrzymywała tzw. sygnały ryzyka, jak np. deklarowanie wysokich odliczeń w rocznym zeznaniu podatkowym
- organ wyjaśnia, że podstawą do wpisania na listę mogły być też „informacje od sąsiadów lub mściwych eks-partnerów”
- Prezes AP przekazał, że urząd rozważa nałożenie na fiskusa grzywny – zanim to jednak nastąpi do zarzutów ma się odnieść minister finansów

Źródło: <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8283045,holandia-organy-podatkowe-nielegalnie-tworzyly-liste-potencjalnych-oszustow.html>

04

Administrator powinien się zabezpieczyć przed błędami podmiotu przetwarzającego

- administratorzy oraz podmioty przetwarzające powinny podjąć działania zmierzające do zmniejszenia ryzyka wystąpienia wydarzeń takich jak np. omyłkowe przetwarzanie danych niewłaściwych osób lub zminimalizowania ich negatywnych skutków – o zabezpieczenia powinna zadbać przede wszystkim firma zlecająca usługę, choć i procesorzy mogą zadbać o swoje interesy
- procesorzy przy podpisywaniu jakiegokolwiek umowy powierzenia powinni zabezpieczać się poprzez zbieranie dowodów i oświadczeń administratora, że na pewno ma on podstawy prawne do przetwarzania danych
- w Polsce nie istnieje ścieżka certyfikacji operacji przetwarzania prowadzonych przez podmioty przetwarzające - mimo że prezes UODO od ponad trzech lat ma ustawowy obowiązek wypracowania i opublikowania kryteriów dokonywania takiej certyfikacji
- administrator powinien przede wszystkim precyzyjnie ustalić z procesorem zakres zlecenia – ustalenia powinny być odpowiednio zapisane, można je dopisać w umowie o współpracy w rozdziale dotyczącym zakresu i czynności przetwarzania danych, a jeśli ogólnej umowie o współpracy towarzyszy odrębna umowa powierzenia, to wówczas ona będzie najlepszym do tego miejscem
- administrator może pomyśleć nad zobowiązaniem procesora do przekazywania klientom w imieniu administratora klauzuli obowiązku informacyjnego o przetwarzaniu przez administratora danych osobowych
- dobrym sposobem na zabezpieczenie interesów administratora jest też wykonywanie przysługującego mu prawa do kontroli podmiotu przetwarzającego

05

Totolotek zaatakowany przez hakerów

- Totolotek padł ofiarą ataku hakerskiego - nieuprawnione osoby mogły uzyskać dostęp do danych klientów
- klienci zostali poinformowani o wycieku - powiadomione zostały również policja i UODO
- Totolotek poinformował w specjalnym komunikacie, że padł ofiarą ataku grupy hakerskiej
- *„W chwili wykrycia ataku nasze systemy IT zostały odłączone od sieci celem zminimalizowania ilości danych, do których dostęp mogli mieć przestępcy” – czytamy*
- firma podkreśliła w oświadczeniu, że hakerzy uzyskali dostęp do archiwalnych danych, w tym do danych osobowych części klientów
- totolotek zapewnił, że zdarzenie nie wywarło wpływu na bieżącą działalność operacyjną
- do ataku doszło 30 września 2021 r. Hakerzy mogli uzyskać dostęp do loginu, maila, numeru telefonu, imienia i nazwiska, płci, daty urodzenia, numeru dowodu osobistego, PESEL, adresu zamieszkania oraz numeru rachunku bankowego
- firma bukmacherska poradziła klientom, aby: regularnie zmieniali hasła do konta, nie otwierali wiadomości od nieznanym nadawców, sprawdzali historię kredytową, zastrzegli konta, co do których możliwe było uzyskanie dostępu na podstawie ww. danych, zastrzegli dowód osobisty oraz natychmiastowo powiadomili policję, jeśli jakiegokolwiek dane zostaną wykorzystane przez nieuprawnione osoby

Źródło: <https://biznes.wprost.pl/technologie/cyberbezpieczenstwo/10532887/totolotek-zaatakowany-przez-hakerow-wyciek-danych-klientow.html>

*Niniejszy dokument bez zezwolenia nie może być w żaden sposób wykorzystywany,
w szczególności rozpowszechniany i kopiowany.*